

Česká republika

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 10. února 2010 v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Lněničky a soudců JUDr. Alexandry Novákové a JUDr. Petra Smrže odvolání obžalovaného J. C. nar. proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10.11.2009, č.j. 9 T 9/2009-2440 a rozhodl takto

Podle § 258 odst. 1 písm. d), f), odst. 2 trestního řádu se napadený rozsudek částečně zrušuje, a to ve výroku o trestu a ve výroku o náhradě škody.

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že obžalovanému J. C. se podle § 219 odst. 2 za použití § 35 odst. 2 a § 29 odst. 1, 2 trestního zákona účinného do 31.12.2009 ukládá za trestný čin uvedený ve výroku napadeného rozsudku a za sbíhající trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) trestního zákona, poškozování ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení podle § 184 trestního zákona a ohrožování pod vlivem návykové látky podle § 201b) trestního zákona, pro které byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v ze dne sp.zn. dále za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a) trestního zákona, pro který byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v ze dne sp.zn. dále za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) trestního zákona a trestný čin poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) trestního zákona, pro které byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v ze dne sp.zn. výjimečný souhrnný trest odnětí svobody v trvání dvaceti pěti (25) let.

Podle § 39a odst. 2 písm. d) trestního zákona se pro výkon trestu zařazuje do věznice se zvýšenou ostrahou

Podle § 29 odst. 1 trestního zákona se doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává.

Podle § 35 odst. 2 trestního zákona se zrušují výroky o trestu rozsudků Okresního soudu v ze dne sp.zn. Okresního soudu

v [redacted] ze dne [redacted] sp.zn. [redacted] a Okresního soudu v [redacted] ze dne [redacted] sp.zn. [redacted] jakož i všechna další rozhodnutí na tyto výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně k níž došlo pozbyla podkladu.

O d ů v o d n ě n í

Shora uvedeným **rozsudkem** Krajského soudu v Hradci Králové byl obžalovaný J. [redacted] uznán vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. h) tr. zák. Odsouzen byl podle § 219 odst. 2 tr. zák. za použití § 35 odst. 2 tr. zák. a podle § 29 odst. 1, 3 písm. a), b) tr. zák. pro tento trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1, 2 písm. h) tr. zák. a pro sbíhající trestné činy maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení podle § 184 tr. zák. a ohrožování pod vlivem návykové látky podle § 201b) tr. zák., pro které byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v [redacted] ze dne [redacted] sp.zn. [redacted] dále pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a) tr. zák. pro který byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v [redacted] ze dne [redacted] sp.zn. [redacted] dále pro trestné činy řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d) tr. zák., maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. a pro trestný čin poškozování cizích práv podle § 209 odst. 1 písm. a) tr. zák. , pro které byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v [redacted] ze dne [redacted] sp.zn. [redacted] k souhrnnému výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí .

Dále soud rozhodl že se „zároveň zrušují všechna rozhodnutí na tyto rozsudky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu“. Pro výkon trestu byl obžalovaný zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Dále bylo rozhodnuto, že podle § 29 odst. 1 tr. zák. se obžalovanému doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou nezapočítává pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu přiznal soud náhradu škody poškozeným I. [redacted] ve výši 240.000,- Kč, J. [redacted] ve výši 175.000,- Kč, [redacted] ve výši 175.000,- Kč, P. [redacted] ve výši 240.000,- Kč a Všeobecné zdravotní pojišťovně ve výši 1.049,- Kč.

Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně se trestného činu dopustil tím, že dne [redacted] v přesně nezjištěné době mezi 13.00-18,13 hod. v [redacted] po [redacted] straně silnice č. [redacted] cca [redacted] m od hranice křižovatky se silnicí č. [redacted] ve směru na obec [redacted] okr. [redacted] kraj [redacted] s přímým úmyslem usmrtit, s bodnořezným nástrojem v ruce, fyzicky napadl poškozenou D. [redacted] nar. [redacted] v [redacted] trvale bytem ulice [redacted] a to tak, že poté, co ji násilím vytáhl z vozidla tov. zn. [redacted] barvy, r.z. [redacted] ji tímto bodnořezným nástrojem způsobil 33 cm dlouhou řeznou ránu procházející po celé přední straně krku, začínající ve vzdálenosti 25 mm pod pravým ušním lalůčkem a končící 35 mm vzadu za spodní hranou levého ušního lalůčku, tímto jí přerušil veškeré svalové skupiny přední strany krku, včetně obou kývačů hlavy, obou krkavic, jugulárních cév, hrtanového skeletu a jícnu, tato bodnořezná rána zasahovala až na přední stranu krčních obratlů páteře, když následkem toho došlo k úmrtí poškozené na základě úrazového šoku spojeného se zevním vykrvácením, kdy smrt poškozené nešlo odvrátit ani okamžitým kvalifikovaným lékařským zákrokem na úrovni současné medicínské vědy, tohoto jednání se dopustil ze zvlášť zavrženímhodné pohnutky, poté, co jmenovanou nechal nasednout do svého vozu na blíže nespecifikovaném místě, nejpravděpodobněji poblíž [redacted]

křižovatky silnic [redacted] a [redacted] poblíž [redacted] následně se během jízdy ve směru na [redacted] odchýlil od požadovaného směru jízdy do blíže nezjištěných oblastí v okolí silnice [redacted] ve vozidle měl na poškozenou blíže nezjištěné požadavky sexuálního charakteru, pokoušel se jí po celém těle osahávat, zejména na prsou, přičemž ona na jeho požadavky reagovala negativně, což u něho vyvolalo agresivní reakci v tom smyslu, že poškozenou bil do oblasti hlavy, napadl ji bodnořezným nástrojem, a to tak, že jí způsobil dvě povrchní řezné rány v oblasti břicha, jednu o délce 15 cm a druhou o délce 6 cm, obě poškozující kůži a podkoží, poškozenou tedy následně usmrtil z obavy z prozrazení celé věci a případného postihu jeho osoby.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný včas **odvolání**. Odvolání odůvodnil jednak sám jednak prostřednictvím obhájce [redacted] F [redacted] G [redacted] a směřuje proti všem výrokům napadeného rozsudku.

Podle přesvědčení odvolatele nebyla vina obžalovaného prokázána. Od počátku vysvětloval, proč svědku Č [redacted] vyprávěl smyšlené příběhy. Chtěl mu pomoci poté, kdy se od něho dozvěděl, že měl svědek v [redacted] přejet holku. Č [redacted] má důvod se mu mstít, protože obžalovaný mu vytopil dům v [redacted] ve [redacted] ulici jako odplatu za napadení jeho družky J [redacted] S [redacted]

Ačkoliv obžalovaný opakovaně vyjádřil zásadní námitky týkající se neúplnosti skutkových zjištění, soud odmítl jím navrhované důkazy provést. Znalci, kteří zkoumali věrohodnost svědka Č [redacted] neměli k dispozici informace o jeho trestním stíhání, znalecký posudek by měl být doplněn. Odůvodnění rozsudku přitom neobsahuje řádné náležitosti. Není totiž patrné, jak se soud vypořádal s jeho obhajobou, a proč nevyhověl návrhům na doplnění dokazování. Tyto nedostatky se pak projeví při hodnocení pachové expertízy, když si soud nevyžádal pokyn policejního prezidenta č. 52/2007 k otázce podmínek provádění pachové identifikace. Tuto vadu pokládá odvolatel za podstatnou vadu řízení, která je důvodem zrušení rozsudku odvolacím soudem podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu. Podle odvolatele se jedná o důkaz velmi významný vzhledem k jeho věrohodnosti a zákonnosti. Dále připomíná rozhodnutí Ústavního a Nejvyššího soudu, podle kterých je důkaz pachovou expertízou pouze důkazem podpůrným.

Záznamy rozhovorů mezi obžalovaným a svědkem Č [redacted] svědčí o tom, že pokud ve vztahu k vraždě poškozené Č [redacted] cokoli vyprávěl, nebylo to spontánní ale v podstatě se z něj Č [redacted] snažil vytáhnout co mohl. Chybou je, že soud provedl důkaz pouze částí těchto záznamů. Pokud by si je přebral celé, zjistil by, že si obžalovaný dělá pouze legraci. Dále připomíná, že uváděl, že k vraždě došlo před [redacted] roky, zatímco fakticky uplynuly už roky [redacted] a to, že nebyl vyvráceno, že jím uváděné skutečnosti věděl ze sdělovacích prostředků. Pokud soud tvrdí, že uváděl skutečnosti, které mohly být známy pouze pachateli, pak neuvedl, jaké skutečnosti to měly být.

Dále připomíná, že dne [redacted] byla obdobným způsobem v [redacted] usmrčena prostitutka. Přesto, že je způsob vraždy podobný a údajně měla být zjištěna DNA pachatele nebyla tato DNA porovnána s DNA nalezenou na místě činu (nedopalek cigarety). Poukazuje i na to, že se zmiňoval o vraždě, kterou spáchal ve [redacted] a že v tomto směru není znám výsledek šetření policejních orgánů.

Vzhledem k tomu, že má podstatné námitky vůči závěrům znalců, kteří zkoumali jeho duševní stav, navrhuje doplnit dokazování znaleckým posudkem [redacted] J [redacted] Š [redacted] [redacted]

který zakládá do spisu. Pokud pak jde o zkoumání věrohodnosti svědka Č [redacted] upozorňuje, že ani jeden ze znaleců nevyužil test SVA, standardně využívaný v mnoha západoevropských zemích a v USA.

V době, kdy mělo k trestnému činu dojít žil v harmonickém vztahu se svědkyní V [redacted] Š [redacted] a neměl žádné trestní problémy ani mu nehrozila žádná přeměna podmíněného trestu. Svou spokojenost také tlumočil ošetřující lékařce [redacted] Z [redacted] E [redacted]. Neměl výhrady k provedení domovních prohlídek a sdělil, kde jsou věci z vozu, kterým v době, kdy mělo k činu dojít, jezdil.

V rámci odvolacího řízení předložil dále zprávu Českého hydrometeorologického ústavu o povětrnostních podmínkách dne [redacted] a přehled úhrad zdravotní péče, ze které má za podstatné to, že [redacted] proběhlo kontrolní vyšetření ortopedem a dne [redacted] RTG kostí a kloubů končetin. Dále uvedl, že na místě bylo nalezeno větší množství identifikovaných profilů DNA, ovšem žádný z nich neodpovídal jeho osobě.

Má za to, že přes enormní snahu policejních orgánů se nepodařilo jej usvědčit a proto navrhuje, aby byl obžaloby zproštěn.

I v případě uznání viny je však právní kvalifikace kvalifikovanou skutkovou podstatou trestného činu nesprávná, protože okolnost podmiňující užití vyšší trestní sazby není dána. Obžalovaný v té době nebyl ve zkušební lhůtě podmíněného odkladu výkonu trestu a nemohl tedy mít strach z případného výkonu trestu. Dále dovozuje, že v jeho případě je příznivější nová právní kvalifikace podle § 140 odst. 3 písm. j) tr. zákoníku č. 40/2009 proto, že z původní skutkové podstaty vypadlo u zavrženíhodné pohnutky slůvko „zvlášť“.

Pokud jde o uložený trest, projevila se i zde zaujatost soudu, když uložil trest na doživotí za situace, kdy podmínky pro jeho uložení nebyly dány proto, že nebylo prokázáno, že by nebyla naděje, že by jej bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad 15 až do 25 let.

Samozřejmě že nesouhlasí ani s výrokem o způsobu výkonu trestu ani s výrokem o náhradě škody. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Vrchní soud v Praze přezkoumal napadený rozsudek a přezkoumal i řízení, které jeho vynesení předcházelo. Shledal, že odvolání je částečně důvodné, i když z jiných než odvolatelem uváděných důvodů.

Pokud jde o **řízení**, které vynesení rozsudku předcházelo, je třeba připomenout, že soud zjišťuje skutkový stav o kterém nejsou důvodné pochybnosti a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí (§ 2 odst. 5 tr. řádu). Přes mnohé stesky obžalovaného konstatuje odvolací osud, že právo obžalovaného na obhajobu nebylo nijak kráceno a že soud provedl dokazování v dostatečném rozsahu.

Jak bude rozebráno níže, nepokládá odvolací osud za stěžejní otázku věrohodnosti svědka O [redacted] Č [redacted] a proto nevidí důvod k doplňování znaleckého posudku, kterým byla zkoumána jeho věrohodnost. Odvolací soud má dokonce za to, že tento posudek je pro objasnění věci nadbytečný. Pokud jde o konfrontace, detektor lži, hypnózu a injekci pravdy, je možné odkázat na závěr soudu prvního stupně s tím, že většina těchto institutů ani jako důkaz

v trestním řízení sloužit nemůže. V otázce o pachové expertízy lze souhlasit s odvolatelem, že se jedná pouze o podpůrný důkaz. Nicméně odvolací soud nepokládá za nezbytné seznamovat se s interními předpisy PCR o provádění tohoto důkazu zejména za situace, kdy byl obhájce obžalovaného u provádění tohoto úkonu osobně přítomen. Pokud jde o přehrávku záznamů hovorů obžalovaného a o jejich prepisy, má odvolací soud za to, že soud prvního stupně tento důkaz provedl dostatečným způsobem, když vynechal ty pasáže, kdy se o vraždě poškozené nemluvílo. I tak se jedná o značně rozsáhlý a poměrně nechutný materiál. Výhrady, že soud nevěnoval pozornost obdobné vraždě spáchané ve stejné době na jiném místě a že se nezabýval doznanou vraždou ve [redacted] nelze akceptovat, protože jejich vztah ke zde prokazovaným skutečnostem je natolik vzdálený, že s nimi souvisí pouze okrajově a nepřímě. Navíc není možné, aby soud se svým rozhodnutím vyčkával na nejistý výsledek úplně jiného řízení, které nemůže sám ovlivnit.

Odvolací soud tedy konstatuje, že dokazování před soudem prvního stupně proběhlo v dostatečném rozsahu. Pokud jde o důkazy předložené u veřejného zasedání je možné uzavřít následujícím způsobem. Meteorologická zpráva ani přehled úhrad zdravotní péče neprokazují vůbec nic podstatného. To že dne [redacted] dosáhla teplota vzduchu [redacted] °C není nic neobvyklého, stejně ani to, že obžalovaný navštívil ortopeda. Rozhodně to nevylučuje závěr soudu o jeho vině. Pokud jde o „znalecký posudek“ předložený odvolatelem, je třeba připomenout, že v jeho závěru se jeho zpracovatel plně ztotožňuje s dříve vypracovaným posudkem s výjimkou závěru o „specifické věrohodnosti klíčové výpovědi o vraždě“. K tomu je možno pouze poznamenat, že otázku věrohodnosti jednotlivých výpovědí obžalovaného je oprávněn v trestním řízení posuzovat pouze soud a že znalec je navíc znalcem z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a sexuologie, zatímco otázka obecné a specifické věrohodnosti je otázkou pro znalce psychologa. Odvolací soud tedy k uvedeným důkazům nepřihlédl.

Jak bylo uvedeno shora, má odvolací soud rozsah dokazování za dostačující. K otázce **hodnocení provedených důkazů** připomíná, že se jedná o výhradní doménu soudu prvního stupně a že do hodnotícího procesu může odvolací soud zasahovat jen omezeně, v zákonem vymezených případech. Je to tehdy, pokud by soud prvního stupně některé podstatné důkazy pominul, pokud by z nich dovozoval skutečnosti, které z nich nevyplývají nebo pokud by je hodnotil v rozporu se zásadami formální logiky. Taková situace však nenastala a soudu prvního stupně nelze v tomto směru nic vytknout.

Na rozdíl od odvolatele má odvolací soud za to, že důkazní situace je velice jednoduchá. Fakt, že poškozená byla násilně usmrcena je nepochybný. Obžalovaný nepopírá, že svědku O [redacted] Č [redacted] uvedl takové skutečnosti, ze kterých vyplývá, že pachatelem této vraždy je on, tedy že se k vraždě doznal. Za této situace jsou úvahy o nevěrohodnosti nebo zaujatosti tohoto svědka zbytečné, protože ten jen potvrzuje toto tvrzení obžalovaného. Jedinou zásadní otázkou je tedy to, zda se jednalo o skutečné doznání k vraždě nebo o specifický druh humoru a snahu obžalovaného o manipulaci se svědkem, jak se snaží odvolatel dokázat.

Soud prvního stupně pokládá „doznání“ obžalovaného svědka Č [redacted] za věrohodné z následujících důvodů. Obžalovaný přesvědčil svědka Č [redacted] který jej dlouhodobě znal a byl schopen rozeznat, kdy si obžalovaný dělá legraci a kdy mají jeho žerty reálný základ natolik, že jej přiměl k tomu, aby věc oznámil policii. Některá z vyjádření obžalovaného svědčí o tom, že musel být na místě činu, protože uváděl skutečnosti, které mohl znát jenom pachatel. Těmito skutečnostmi jsou rozšklepení rány na krku poškozené,

úder loktem do hlavy a použití [REDAKCE] [REDAKCE] nože. Dalším důvodem svědčícím pro závěr, že obžalovaný na místě činu byl, je pachová expertiza a chemická expertiza kleští nalezených na místě činu. Dále pak soud podrobně zmiňuje agresivitu, exhibicionismus a alkoholismus obžalovaného a profil jeho osobnosti. Jedná se vesměs o nepřímé důkazy, z čehož vyplývá m.j. i to, že samy o sobě jsou snadno zpochybnitelné, ovšem ve svém souhrnu mohou tvořit celek vylučující jiný závěr.

K tomu dodává odvolací soud, že osoba obžalovaného rozhodně nevylučuje, že by se vraždy nemohl dopustit. V blízkosti místa činu má rekreační objekt, na který často jezdil [REDAKCE] [REDAKCE] a pravděpodobný je i jím uváděný účel cesty, tj. krádež benzínu. Bez jakýchkoliv pochybností je i jeho zájem o stopařky, zejména pokud se jedná o mladé dívky. To, že ve voze vozil nůž, bylo rovněž prokázáno a koresponduje to s jeho doznáním. Dále je bez pochyb, že obžalovaný kradl prakticky všechno, co se mu mohlo hodit a že ve voze vozil větší množství různého náradí a věcí. Nález kleští na místě činu koresponduje s tím, že mu mohly na místě činu z vozu vypadnout při manipulaci s poškozenou. V této souvislosti odvolací soud připouští, že chemická expertiza skutečně nedokazuje nic, protože stopy po pájecím materiálu na těchto kleštích jsou takového rázu, že rozhodně nemohou sloužit k identifikaci, protože se jedná se o běžný pájecí materiál. K nepřímým důkazům se řadí i pachová stopa, byť shodně s obžalovaným má i odvolací soud za to, že její důkazní hodnota je omezená. Rozhodně však nelze dovodit manipulaci PČR s tímto důkazem, jak se domáhá obžalovaný.

Skutečnost, že se na místě činu nenašly stopy vedoucí k individuální identifikaci pachatele ještě naznamená, že pachatelem nemůže být obžalovaný. Svědčí pouze o tom, že zde pachatel takové stopy nezanechal. V tomto směru je třeba dodat, že analýza DNA je možná pouze za předpokladu existence biologických stop. Takové stopy, tj. krev pachatele, sperma, vlasy apod., na místě činu však nalezeny nebyly.

Pokud pak jde o mikroskopy, které by mohly vést k závěru, že poškozená byla ve voze obžalovaného, ty rovněž nalezeny nebyly. Ovšem zde je třeba upozornit na část „doznání“ obžalovaného, kdy na str. 142 přepisu nahrávky vyjádřil přesvědčení, že jako pachatel nebude nikdy odhalen m.j. proto, že [REDAKCE] rozebral na díly. To že se nejedná o další fabulaci, součást hry a manipulaci se svědkem Č [REDAKCE] vyplývá z výpovědi svědkyně V [REDAKCE] [REDAKCE] na č.l. 1050, kdy tato svědkyně výslovně uvedla, že v létě [REDAKCE] jezdil obžalovaný v předmětné [REDAKCE] bez předních sedaček, přičemž žádný důvod k takovému jednání neuvedl. Na místě řidiče seděl na bedýnce od ovoce. Sedačky měl nějaký čas v bytě, poté je odtud odvezl. Léto [REDAKCE] si svědkyně bezpečně pamatovala, protože jí zemřel [REDAKCE]. Odvolací soud nemá pochyb o věrohodnosti tohoto sdělení svědkyně a uzavírá, že se jedná o další důkaz potvrzující nepřímo věrohodnost „doznání“ obžalovaného, který si při své inteligenci nepochybně uvědomil, že poškozená mohla ve voze zanechat stopy své přítomnosti a proto nejprve jeho vnitřek a později celý vůz raději zlikvidoval.

Konečně dalším takovým důkazem věrohodnosti „doznání“ obžalovaného je výpověď svědka M [REDAKCE] T [REDAKCE], který potvrdil tvrzení obžalovaného, že v podnapilosti srazil cyklistu.

Shodně se soudem prvního stupně má i odvolací soud za to, že vina obžalovaného byla dostatečně prokázána. Ke skutkovým zjištěním uvedeným ve výroku rozsudku lze pouze na okraj poznamenat, že soud mohl s ohledem na důkazní situaci upřesnit interval doby spáchání činu a nemusel zbytečně uvádět některé údaje které nejsou potřebné ani k identifikaci skutku, ani k charakterizaci znaků skutkové podstaty (např. bydliště poškozené).

Pokud jde o **právní kvalifikaci**, nemá odvolací soud naprosto žádné výhrady a plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku. Pokud je v odvolání namítána „výhodnost“ nové právní úpravy podle zák. č 40/2009 Sb. pak je třeba uvést, že se jedná zjevně o nepochopení ust. § 2 odst. 1 tohoto zákoníku, protože podle nové úpravy je trestní sazba mnohem přísnější (15 až 20 let nebo výjimečný trest).

Pochybení bylo shledáno ve výroku o **trestu**. Podle § 29 odst. 3 písm. a) tr. zák. (účinného do 31.12.2009) lze výjimečný trest odnětí svobody na doživotí uložit tehdy, *je-li stupeň společenské nebezpečnosti mimořádně vysoký vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku*. Podle názoru odvolacího soudu však nebyla ani jedna z těchto alternativních podmínek splněna.

Obžalovaný poškozenou usmrtil způsobem, který by bylo možno označit za *zvlášť surový* (§ 219 odst. 2 písm. b) tr. zák.). Tuto kvalifikaci však soud prvního stupně neužil. Takže za situace, kdy soud způsob usmrcení poškozené neoznačil ani za *zvlášť surový*, nelze dovodit, že by se jednalo o *způsob zvlášť zavrženíhodný*, kdy se jiný znak zavrženíhodnosti nenabízí a tak lze těžko uzavřít, že tento fakt mimořádně zvyšuje společenskou nebezpečnost. Další podmínka uložení trestu na doživotí, tj. *zvlášť zavrženíhodná pohnutka*, je kvalifikačním znakem a nelze k ní znovu přihlížet při úvahách o trestu. Konečně za *zvlášť těžký a těžko napravitelný následek* pokládá judikatura u trestného činu vraždy smrt více osob.

Odvolací soud tedy uzavírá, že nebyly splněny podmínky uložení výjimečného trestu na doživotí stanovené v § 29 odst. 3 písm. a) tr. zák. Za této situace pokládá za zbytečné zkoumat splnění dalších podmínek uvedených v § 29 odst. 3 písm. b) tr. zák. tj. zkoumat zda *uložení trestu na doživotí vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad 15 až do 25 let, či nikoliv*.

Shora uvedené pochybení napravil odvolací soud tím, že ve výroku o trestu napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. řádu zrušil a ve shodě s ustanovením § 259 odst. 3 tr. řádu rozhodl o trestu obžalovaného sám.

Stupeň společenské nebezpečnosti jednání obžalovaného pokládá odvolací soud za velmi vysoký. To je dáno jak okolnostmi případu, tak osobou obžalovaného. Pokud jde o **okolnosti případu** je třeba uvést, že obžalovaný využil své fyzické převahy a zaútočil nečekaně na poškozenou, která takové jednání rozhodně nečekala ani jej nevyprovokovala. Útok byl nečekaný, razantní s vyloučením možnosti, že by se poškozená ubránila. Na počátku útoku přitom byla snaha obžalovaného realizovat jeho zcestné představy o násilném sexu s náhodnou stopařkou. Poškozená byla mladá vzdělaná dívka na počátku životní a profesní kariéry. Její zbytečná smrt tak mnohem bolestněji zasáhla jak její příbuzné a známé, tak veřejnost.

Pokud jde o **osobu obžalovaného**, je skutečně obtížné uvést něco pozitivního. Obžalovaný nepracoval, využíval výhod sociálního systému a kradl. Kromě okrádání osob, se kterými přišel do styku, kradl i benzín a další věci, ke kterým se náhodně dostal. Neštítěl se okrádat své známé (spolužáky) ani vynucovat si různá sporná plnění. Žádný problém mu nedělalo vyplavit úmyslně činžovní dům na [REDAKCE] vykazovat se cizími doklady ani řídit automobil pod vlivem alkoholu. V minulosti byl sice 14 krát odsouzen, kromě prvních dvou trestů se však vždy jednalo spíše o pouhé pohružky výkonem trestu či tresty

alternativní, což v něm upevňovalo přesvědčení, že mu antisociální jednání projde a že se mu stejně nic opravdu citelného nestane. V jeho prospěch lze snad uvést pouze to, že zatím nebyl trestán za násilnou trestnou činnost. Podle závěru znalců mu však agresivita rozhodně není cizí a to, že se v minulosti výrazněji neprojevila, je spíše dáno jeho zbabělostí.

Ze všech shora uvedených důvodů má odvolací soud za to, že jsou splněny podmínky pro uložení výjimečného trestu podle § 29 odst. 2 tr. zák. S ohledem na mimořádnost případu a na osobu obžalovaného pak tento trest uložil na samé horní hranici trestní sazby zejména s ohledem na ochranu společnosti, které může být dosaženo pouze dlouhodobou izolací obžalovaného. K tomu pak přispěje i uložené omezení podle § 29 odst. 1 tr. zák.

Shodně se soudem prvního stupně a ze stejných důvodů uložil soud trest souhrnný, když při úvaze o jeho výši nepřihlédl k odsouzení za trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění podle § 180d), který od 1.1.2010 už trestným činem není.

Pro výkon trestu zařadil odvolací soud obžalovaného do věznice se zvýšenou ostrahou, protože neshledal podmínky pro jiné rozhodnutí.

Na rozdíl od soudu prvního stupně zrušil odvolací soud podle § 35 odst. 2 tr. zák. výroky o trestech sbíhajících rozsudků včetně dalších navazujících rozhodnutí.

Pokud jde o **poškozené**, je třeba s politováním konstatovat, že výrok o náhradě škody je vadný. Podle § 43 odst. 3 se za řádné připojení poškozených s nárokem na náhradu škody pokládá takové připojení, které je učiněno nejpozději do zahájení dokazování před soudem prvního stupně. Poškození I. J. [redacted], [redacted] a F. [redacted] se však připojili, byť v dobré víře, až dne [redacted] přičemž dokazování před soudem prvního stupně bylo zahájeno už dne [redacted]. Připojili se tedy pozdě a soud s nimi neměl jako s poškozenými s nárokem na náhradu škody počítat a už vůbec neměl o jejich nárocích rozhodovat. Podle rozh. II/62 sb. rozh. soud. měl soud prvního stupně usnesením vyslovit, že svůj nárok v tomto řízení uplatňovat nemohou. To platí i pro Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, která se sice připojila včas, její zástupce se však k hlavnímu líčení k uplatnění jejího nároku nedostavil, předseda senátu její připojení nepřčetl, takže i v tomto případě neměl soud, o čem rozhodovat.

Z těchto důvodů odvolací soud výrok o náhradě škody zrušil aniž by jej nahradil novým výrokem protože rozhodnutí podle § 43 odst. 3 tr. řádu přísluší pouze soudu prvního stupně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Lze však proti němu podat dovolání do dvou měsíců od doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně. Odsouzený může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Důvody dovolání jsou uvedeny v § 265b, jeho obsah v § 265f trestního řádu.

V Praze dne 10. února 2010

JUDr. Jiří L n ě n i ě k a
předseda senátu v.r.

Za správnost vyhotovení: [redacted]